



המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גביה
אגף ביקורת ניכויים

פרטי החוזר:

תאריך: 01/02/2021

חוזר ביקורת ניכויים מס': 14

נושא: הפחתת קנסות ביקורת ניכויים

תת נושא: קנסות ביקורת ניכויים

תאריך תחולה: 01/03/2021

תכני החוזר:

2.....	מטרת החוזר	.1
2.....	פתח דבר	.2
2.....	פירוט השינויים ואופן יישומם	.3
2.....	הגשת בקשה להפחתת קנסות	.4
3.....	שיקול דעת המוסד	.5
5.....	תחולת החוזר	.6
6.....	הוראת מעבר	.7
6.....	רשימת תפוצה	.8



המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גביה
אגף ביקורת ניכויים

1. מטרת החוזר

מתן הסבר והנחיות בעקבות פסק דין בבית הדין הארצי בדבר השינוי באופן הפחתת הקנסות על חיוב בעקבות ביקורת ניכויים.

2. פתח דבר

ביום 24/8/2020 ניתן פסק דין מאוחד בבית הדין הארצי בתיקים עב"ל 19-02-53714, עב"ל 57587-19-03, עב"ל 19-05-18131, עב"ל 19-12-1991.

בפסק הדין נקבעו עקרונות מנחים בעניין הטלת הקנסות והפחתתם:

1. **הקנס בביקורת ניכויים צריך להיות מוטל במלואו ואין להפחיתו מראש באופן אוטומטי.**
"בהתאם לסעיף 364 החיוב בקנסות הוא "אוטומטי", והאורגן המוסמך נכנס לתפקיד רק אם מוגשת בקשה להפחתה או לביטול הקנסות שהוטלו..."

2. **הקנס כולל מרכיב של ריבית.**
"יש לתת משמעות לכך שבמסגרת דיני הביטוח הלאומי אין מנגנון של הטלת ריבית על אי תשלום דמי הביטוח, והקנס הוא שמגלם בתוכו את כלל התשלומים על תכליותיהם".

3. **הפחתת קנסות תיעשה לאחר שיקול דעת המוסד.**
"... על כן, נדרש המוסד להפעיל שיקול דעת בשאלת הפחתת הקנסות."

3. פירוט השינויים ואופן יישומם

עד כה ההודעה על קביעת דמי ביטוח כללה קנסות שהופחתו מראש עפ"י כללים קבועים שפורסמו בחוזרים קודמים. בהתאם לפסק הדין, הודעת הקביעה בעקבות ביקורת ניכויים תכלול את קרן דמי הביטוח, הצמדה וקנסות מלאים. הפחתת הקנסות תיעשה רק לאחר הגשת בקשה ולאחר הפעלת שיקול דעת המוסד.

4. הגשת בקשה להפחתת קנסות

1. **אופן הגשת הבקשה:**
בקשה להפחתת קנסות תוגש באופן מקוון באתר התשלומים של המוסד לביטוח לאומי. אין חובה להגישה באמצעות מייצג.



המוסד לביטוח לאומי מינהל ביטוח גביה אגף ביקורת ניכויים

המערכת באתר התשלומים תיפתח להגשת בקשה החל מיום 1/3/2021.

ההזדהות תתבצע באמצעות הזנת מספר מזהה פנקס כמופיע בפנקס 102, וכן הזנת שנות הביקורת כפי שמופיעים בהודעת הקביעה. לאחר הזיהוי, יש לצרף את מכתב הבקשה. במחשב המוסד תפתח בקשה להפחתת קנס והמסמך יסרק.

2. מועד הגשת הבקשה:

הבקשה תוגש תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה בדואר רשום על קביעת דמי ביטוח או על החלטה בהשגה.

במידה והוגשה השגה והטיפול בה טרם הסתיים, יש להגיש את הבקשה להפחתת קנסות לאחר סיום הטיפול בהשגה. החלטת המוסד בבקשה להפחתת קנסות תינתן בכתב. למען הסר ספק, בזמן בחינת הבקשה החוב אינו מוקפא והוא ממשיך לשאת קנסות והצמדה עד למועד התשלום. לפיכך יש לשלם את הקנסות במועד החיוב גם אם הוגשה בקשה להפחתת קנסות.

אם המוסד יאשר הפחתת קנסות, יזוכה חשבון המעסיק בגובה הפחתת הקנסות שאושרה בתאריך ערך של מועד החיוב המקורי.

3. ערעור:

ניתן לערער על החלטת המוסד בבקשה להפחתת קנסות בפני בית הדין האזורי לעבודה תוך 12 חודשים מיום קבלת ההודעה על ההחלטה.

5. שיקול דעת המוסד בהפחתת קנסות

במכלול הנימוקים ושיקול הדעת בהחלטה על גובה הפחתת הקנס יילקחו בחשבון הגורמים הבאים באופן מצטבר:

א. המלצת המבקר (עד 30%):

שיתוף פעולה מלא עם מבקר הניכויים במהלך הביקורת והמצאת החומרים הנדרשים לביקורת תאפשר הפחתה של עד 30% מהקנס.

ב. ליקויים חוזרים (עד 35%):

כדי לעודד את תיקון הליקויים תינתן הפחתת קנס על ליקוי שנמצא פעם ראשונה, אולם ככל שהליקוי לא יתוקן עד למועד ביקורת חוזרת הפחתה בקנס תקטן כמפורט להלן:



המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גביה
אגף ביקורת ניכויים

1. כאשר הליקוי התגלה פעם ראשונה ואין מדובר במעסיק שמטרתו הייתה להתחמק מתשלום דמי ביטוח - תינתן הפחתה של 35%.
2. כאשר הליקוי התגלה פעם שניה בביקורת - תינתן הפחתה של 20%.
3. כאשר הליקוי התגלה פעם שלישית בביקורת - תינתן הפחתה של 10%.

ספירת הביקורות הקודמות תתבצע בטווח של 7 שנים משנת החיוב עפ"י הנוסחה הבאה:
שנת החיוב פחות שנת ביצוע הביקורת הקודמת.
דוגמה: קביעה שבוצעה ביום 30/6/2020 עבור שנת 2015:
אם הביקורת הקודמת הסתיימה בשנת 2008 הליקוי ייספר כפעם שניה (7=2015-2008).
אם הביקורת הקודמת הסתיימה בשנת 2007 הליקוי ייספר כפעם ראשונה (8=2015-2007).

ג. מצב כלכלי (עד 25%):

- תתאפשר הפחתה של עד 25% על בסיס מצב כלכלי בהתאם לקריטריונים הבאים:
- ירידה במחזור - הירידה תימדד על בסיס ההכנסות של 12 חודשים אחרונים (ממועד הבקשה) בהשוואה ל-12 חודשים קודמים.
אם הירידה בהכנסות היא בין: 0%-10% - לא תינתן הפחתה.
11%-25% - תינתן הפחתה של 10%-26%.
20% - תינתן הפחתה של 20%.
 - ירידה בכמות העובדים הממוצעת - תימדד בתקופה של 12 חודשים אחרונים (ממועד הבקשה) בהשוואה ל-12 חודשים קודמים.
אם הירידה בכמות העובדים היא בין: 0%-15% - לא תינתן הפחתה.
16%-100% - תינתן הפחתה של 5% נוספים.

ד. נימוקים מיוחדים (עד 10%):

- המוסד ישקול הפחתה נוספת של עד 10% מהקנס מנימוקים מיוחדים, כגון:
- גילוי מרצון - כגון: שליחת שומות ניכויים של מס הכנסה בצירוף פירוט החישובים של השומה (שומות ללא פירוט לא יחשבו במסגרת דיווח מרצון), שליחת פירוט הפרשי שווי רכב שלא נזקף/ נזקף חלקית כולל שמות העובדים, פירוט חודשי הזקיפה, המס השולי של כל עובד (בהתאם להודעת מס הכנסה מיום 2/7/2020).
 - תיקון הליקוי במהלך תקופת הביקורת הנוכחית או בעקבותיה.

ה. ביקורת לשנה שישית ושביעית (עד 7%):

לאחר ביצוע ההפחתות הקודמות תינתן התחשבות נוספת:



המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גביה
אגף ביקורת ניכויים

1. אם שנת החיוב ביחס לשנת ביצוע הקביעה היא שנה שישית - תינתן הפחתה נוספת של 4% בקנס ביחס לחיובים של שנה זו.
 2. אם שנת החיוב ביחס לשנת הקביעה היא שנה שביעית - תינתן הפחתה נוספת של 7% בקנס ביחס לחיובים של שנה זו.
- פירת השנים תבצע עפ"י הנוסחה הבאה: שנת ביצוע הביקורת פחות שנת החיוב.
דוגמה: ביקורת שהסתיימה ב-30/6/2020 וכוללת את השנים 2013 ו-2014:
שנת 2014 תיחשב שנה שישית (2014-2020=6); שנת 2013 תיחשב שנה שביעית (2020-2013=7).

להלן טבלה מסכמת של הקריטריונים להפחתות קנס:

קריטריון	משקל מקסימלי	תת נושא	משקל
המלצות מבקר	30%		30%
ליקוי חוזר	35%	פעם ראשונה	35%
		פעם שנייה	20%
		פעם שלישית	10%
מצב כלכלי	25%	ירידה במחזור	20%
		ירידה בכ"א	5%
נימוקים מיוחדים	10%		10%
סה"כ:	100%		
בנוסף (אך לא יותר מ-100%)			
ביקורת לשנה שישית	4%		4%
ביקורת לשנה שביעית	7%		7%

6. תחולת החוזר

1. תחולה:

תחולת חוזר זה מיום 1/3/2021 והוא מבטל חוזרים קודמים בעניין הפחתת קנסות בביקורת ניכויים.

2. טיפול במלאי:

המוסד יאפשר הגשת בקשות להפחתת קנסות שהוטלו על ביקורות שהסתיימו ממועד מתן פסק הדין (24/8/2020) ועד למועד תחולת החוזר.



**המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גביה
אגף ביקורת ניכויים**

מעסיקים שיגישו בקשה להפחתת קנסות שהוטלו בתקופה זו, בקשתם תיבחן על ידי המוסד ויבוצע תיקון על פי שקול דעת המוסד רק במקרים שיטיבו עם המעסיק.

7. הוראת מעבר

עבור ביקורות בהם החיוב אושר ע"י המעסיק לפני פרסום החוזר אולם הודעת הקביעה נשלחה לאחר פרסום החוזר, ביחס לליקויים שהתגלו פעם ראשונה, ההפחתה תהיה עפ"י חוזר זה או עפ"י החוזר הקודם, באופן שיטיב עם המעסיק, בכפוף להגשת בקשה מנומקת.

8. רשימת תפוצה

מבקרי ניכויים, מנהלי תחום ביטוח וגביה, פקידי ביטוח וגביה.,

[לחזרה לתוכן העניינים](#)